

Resultater fra en spørgeskemaundersøgelse blandt elever i udskoling

Elevers oplevelse af – og præferencer for undervisning

For at få indblik i, hvordan elever oplever deres undervisning og blive klogere på hvilke undervisningsaktiviteter eleverne foretrækker, har EVA gennemført to spørgeskemaundersøgelser blandt alle udskolings eleverne i Guldborgsund, Holbæk og Svendborg Kommune. Spørgeskemaundersøgelserne er en del af et treårigt udviklingsprojekt 'PriU – Praksisfaglighed i Udskoling', som er gennemført i samarbejde med Guldborgsund, Holbæk og Svendborg Kommune og støttet af A.P. Møller Fonden. I dette notat afrapporteres resultaterne fra den seneste spørgeskemaundersøgelse, gennemført april-maj 2025, hvor 1443 elever på tværs af de tre kommuner deltog. Ved nogle resultater sammenlignes med spørgeskemaundersøgelsen fra 2024, hvor 1929 elever deltog. Notatet er et baggrundsnotat for de større udgivelser i projektet, *Praksisfaglighed i udskoling - En analyse af lærere og elevers erfaringer* (EVA, 2025a) og *På vej mod en mere praksisfaglig undervisning - Inspiration til lærere og ledere i udskoling* (EVA, 2025b). Vi anbefaler, at man som læser også orienterer sig i disse udgivelser.

Spørgeskemaet belyser, hvordan eleverne oplever deres undervisning i dansk og matematik og hvordan de oplever, at hhv. praktiske aktiviteter og mere boglige/stillesiddende aktiviteter fylder i deres undervisning. Læs mere på om projektet på s. 18 og om datagrundlaget for spørgeskemaundersøgelsen på s. 19.

Hovedresultater

- En større andel elever vurderer undervisningen som god, når den rummer mindst en praktisk aktivitet. 31 % af elever, der har haft mindst en praktisk aktivitet, vurderer undervisningen som god, mens 19 % af de elever, der ikke har haft praktiske aktiviteter, vurderer den som god.
- Elevernes selvrapporterede koncentration er på tilnærmelsesvis samme niveau på tværs af undervisning med og uden praktiske aktiviteter.
- Desuden rejser spørgeskemaundersøgelsen nogle opmærksomhedspunkter, nemlig:
 - Det er ikke altid tydeligt for eleverne, hvad praktiske aktiviteter har med faget at gøre
 - Eleverne oplever en tendens til mere uro og at det tager længere tid at komme i gang, når undervisningen indeholder praktiske aktiviteter.

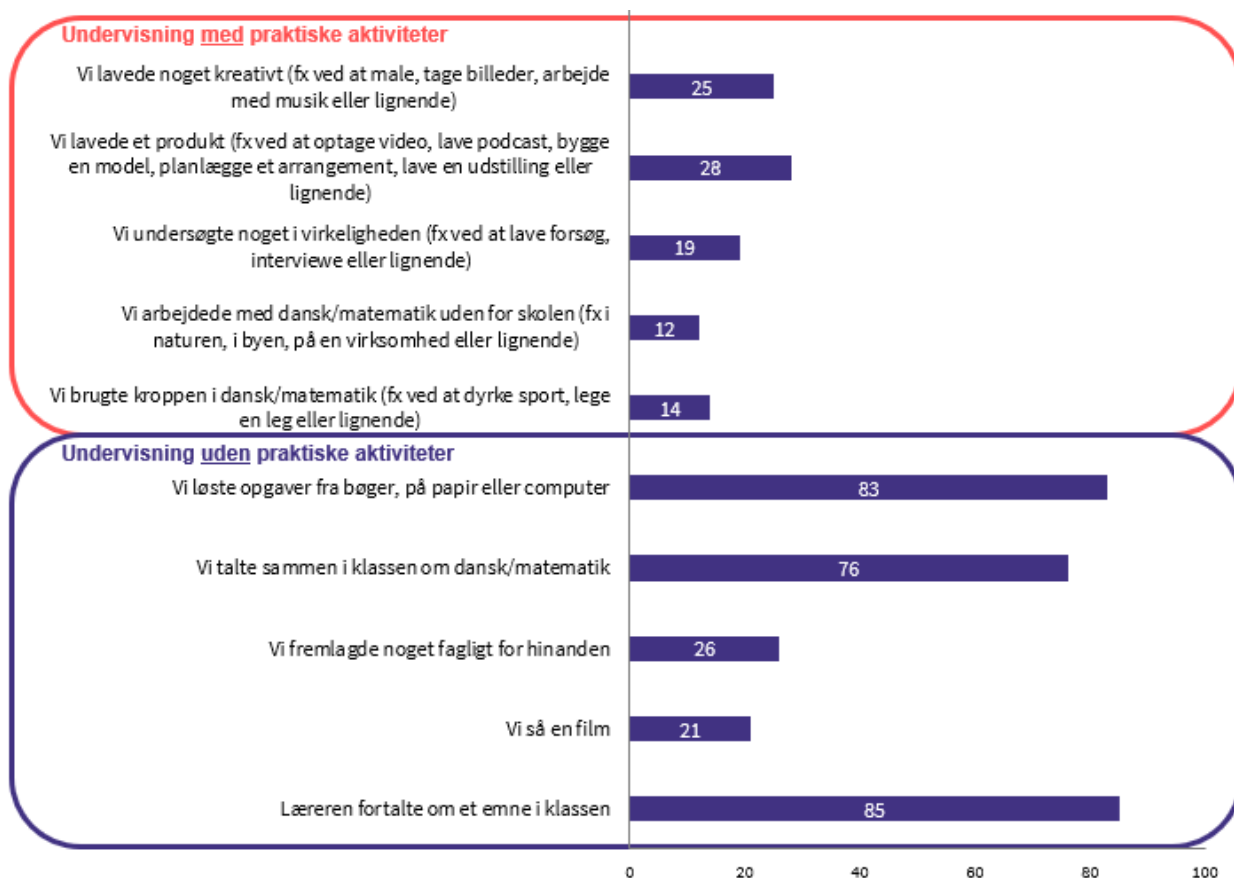
De praktiske opgaver fylder mindre end de boglige

I spørgeskemaet er eleverne blevet bedt om at tænke tilbage på deres seneste lektion i enten dansk eller matematik. Her har de angivet, hvorvidt en række forskellige undervisningsaktiviteter - praktiske såvel som mere boglige - var en del af undervisningen.

Figur 1 viser, at de adspurgte elever oplever, at praktiske undervisningsaktiviteter fylder mindre end de aktiviteter, som typisk er mere stillesiddende og boglige. F.eks. angiver 14 % af eleverne, at det at bruge kroppen i undervisningen indgik i deres seneste lektion, mens 25 % af eleverne angiver, at de har lavet noget kreativt og 28 %, at de har lavet et produkt. En større andel af eleverne svarer, at de har lavet mere stillesiddende aktiviteter i seneste lektion, fx at løse opgaver fra bøger eller på en computer (83%) eller at læreren fortalte om et emne i klassen (85 %).

Figur 1

Tænk tilbage på din seneste time i dansk/matematik. Arbejdede I på følgende måder? Angivet i procent.
n=1443

Kilde: Spørgeskemaundersøgelse blandt udskolings elever i Guldborgsund Kommune, Holbæk Kommune og Svendborg Kommune, Danmarks Evalueringsinstitut, 2025.

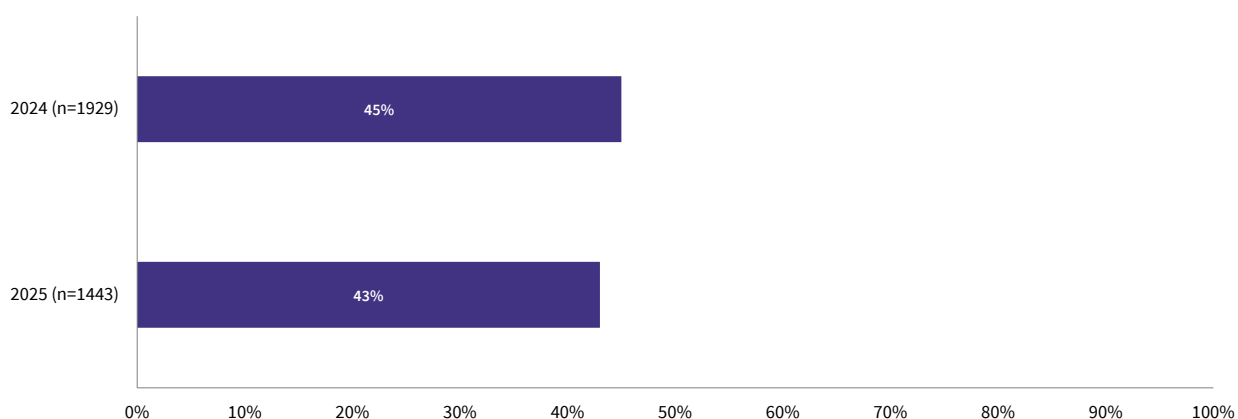
Note: Undervisning med praktisk aktivitet defineres i undersøgelsen som undervisning, hvor mindst en af følgende aktiviteter indgik: arbejdede med noget kreativt eller et produkt, undersøgte noget i virkeligheden, arbejdede med faget uden for skolen eller brugte kroppen.

Herudover viser analyser på tværs af elevernes besvarelser, at 45 % af eleverne svarer ja til, at deres seneste time har rummet mindst en praktisk aktivitet, dvs. enten noget kreativt, at lave et produkt, at undersøge noget i virkeligheden, arbejde med faget uden for undervisningen eller bruge kroppen.

I forrige måling (gennemført i 2024) fremgik det også, at eleverne oplevede, at de praktiske undervisningsaktiviteter generelt fyldte mindre end mere stillesiddende aktiviteter i deres undervisning. I elevernes besvarelse af samme spørgsmål fremgik det at 43 % af eleverne lavede en praktisk undervisningsaktivitet i deres seneste lektion. I perioden 2024-2025 ser der altså ikke ud til at være sket væsentlige ændringer i hvor meget eleverne oplever, at praktiske undervisningsaktiviteter fylder (jf. figur 2).

Figur 2

Andel elever, der angiver, at der indgik mindst en praktisk aktivitet* i deres seneste time i dansk/matematik

Kilde: Spørgeskemaundersøgelse blandt udskolings elever i Guldborgsund Kommune, Holbæk Kommune og Svendborg Kommune, Danmarks Evalueringsinstitut, 2024 & 2025.

* Undervisning med praktisk aktivitet defineres i undersøgelsen som undervisning, hvor mindst en af følgende aktiviteter indgik: arbejdede med noget kreativt eller et produkt, undersøgte noget i virkeligheden, arbejdede med faget uden for skolen eller brugte kroppen.

Eleverne oplever i højere grad undervisning med praktiske aktiviteter som god

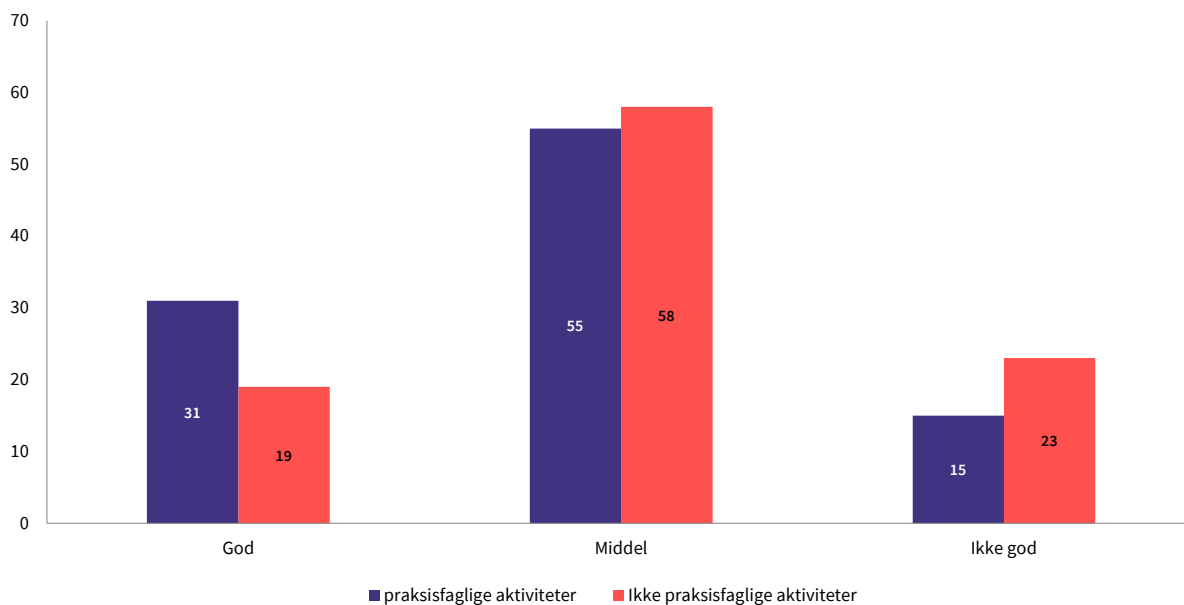
I spørgeskemaet er eleverne blevet bedt om tænke tilbage på deres seneste undervisningslektion i dansk/matematik og vurdere lektionen på en skala fra 1-10, hvor 1 er 'slet ikke god' og 10 er 'meget god'. Besvarelserne er blevet sammenholdt med, hvorvidt eleverne har angivet, at deres seneste lektion i dansk/matematik har indeholdt minimum én praktisk undervisningsaktivitet.

Figur 3 viser for det første, at den største andel af eleverne vurderer deres undervisning mellem 5 og 8 på skalaen. Desuden viser den en tendens til, at en større andel elever vurderer undervisningen positivt, når den har indeholdt praktiske aktiviteter¹. Således vurderer flere elever undervisningen som meget god (dvs. mellem 8-10 på skalaen), når de har haft en praktisk aktivitet i den seneste lektion (31 %), sammenlignet med elever, som har haft undervisning uden praktiske aktiviteter (19 %). 45 % af eleverne svarer, at deres seneste dansk/matematiktime har rummet en praktisk aktivitet. Det er stort set uændret i forhold til 2024.

¹ I denne undersøgelse forstås praktiske aktiviteter som hhv. at lave noget kreativt, at lave et produkt, at undersøge noget i virkeligheden, at arbejde med faget uden for undervisningen eller at bruge kroppen i undervisningen.

Figur 3

Tænk tilbage på din seneste time i dansk/matematik. På en skala fra 1-10, hvor god var undervisningen? Fordelt på om undervisningen indeholdt mindst én praktisk aktivitet eller ikke gjorde. Angivet i procent. n=1443.

Kilde: Spørgeskemaundersøgelse blandt udskolings elever i Guldborgsund Kommune, Holbæk Kommune og Svendborg Kommune, Danmarks Evalueringsinstitut, 2025.

Note: Undervisning med praktisk aktivitet defineres i undersøgelsen som undervisning, hvor mindst en af følgende aktiviteter indgik: arbejdede med noget kreativt eller et produkt, undersøgte noget i virkeligheden, arbejdede med faget uden for skolen eller brugte kroppen.

Note: Den oprindelige skala fra 1-10 er omkodet således, at 8-10 = God, 5-7 = middel og 1-4 = ikke god.

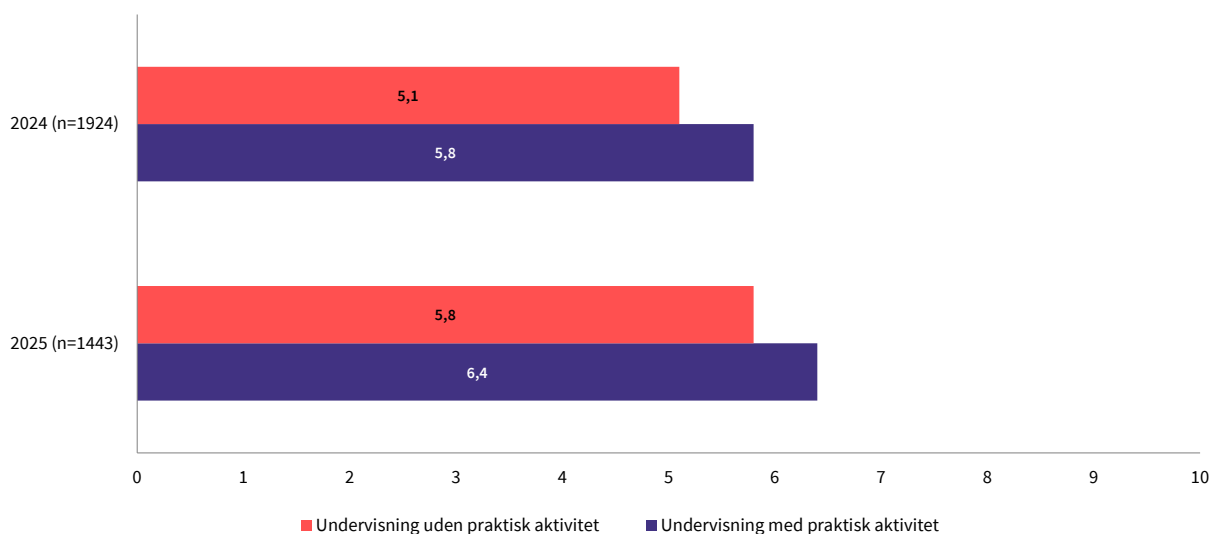
Figur 4 viser, at eleverne vurderer undervisningen mere positivt, hvis der har indgået mindst en praktisk aktivitet. Gennemsnitsvurderingen af undervisning, hvor der har indgået mindst en praktisk aktivitet er i 2025 6,4, hvorimod gennemsnitsvurderingen af undervisning uden praktisk aktivitet er 5,8. Elever, som har modtaget undervisning, hvor der er indgået mindst en praktisk aktivitet, vurderer dermed undervisningen 0,6 skalapoint højere end elever, der har modtaget undervisning uden en praktisk aktivitet.² Til sammenligning med resultaterne fra undersøgelsen i 2024 var forskellen mellem gennemsnitsvurderingerne af undervisning med og uden en praktisk aktivitet på 0,7 skalapoint. Gennemsnitsvurderingen af undervisning, hvor der har indgået mindst en praktisk aktivitet var i 2024 5,8, hvorimod gennemsnitsvurderingen af undervisning uden praktisk aktivitet var 5,1³.

² Forskellen er statistisk signifikant (P = 0,000)

³ Forskellen er statistisk signifikant (P = 0,000)

Figur 4

Gennemsnitsværdien for hvor godt elever vurderer deres seneste undervisning i dansk/matematik, på en skala fra 1-10. Fordelt på om undervisningen indeholdt mindst én praktisk aktivitet eller ikke gjorde

Kilde: Spørgeskemaundersøgelse blandt udskolings elever i Guldborgsund Kommune, Holbæk Kommune og Svendborg Kommune, Danmarks Evalueringsinstitut, 2024 & 2025.

Note: Undervisning med praktisk aktivitet defineres i undersøgelsen som undervisning, hvor mindst en af følgende aktiviteter indgik: arbejdede med noget kreativt eller et produkt, undersøgte noget i virkeligheden, arbejdede med faget uden for skolen eller brugte kroppen.

Note: 95% Konfidensintervaller for 2024. Undervisning med praktisk aktivitet: [5,67-5,98]. Undervisning uden praktisk aktivitet: [4,99-5,25]

Note: 95 % konfidensintervaller for 2025. Undervisning med praktisk aktivitet: [6,22-6,52]. Undervisning uden praktisk aktivitet: [5,63-5,92]

I EVA's erfaringsopsamling vedrørende praksisfaglig undervisning peges der på tre kendetegn ved praksisfaglig undervisning, som generelt motiverer elever (EVA, 2025a):

1. At emnerne ofte har relevans for elevernes hverdag eller opgaven er stillet i en kontekst, de oplever som autentisk
2. At eleverne selv har indflydelse på undervisningen og er med til at definere, hvordan de vil løse en opgave
3. At arbejdsformen ofte giver mulighed for at arbejde i grupper uden for de vante rammer.

Forskel på, hvor tydeligt det er for eleverne, hvad undervisning med praktiske aktiviteter har med faget at gøre

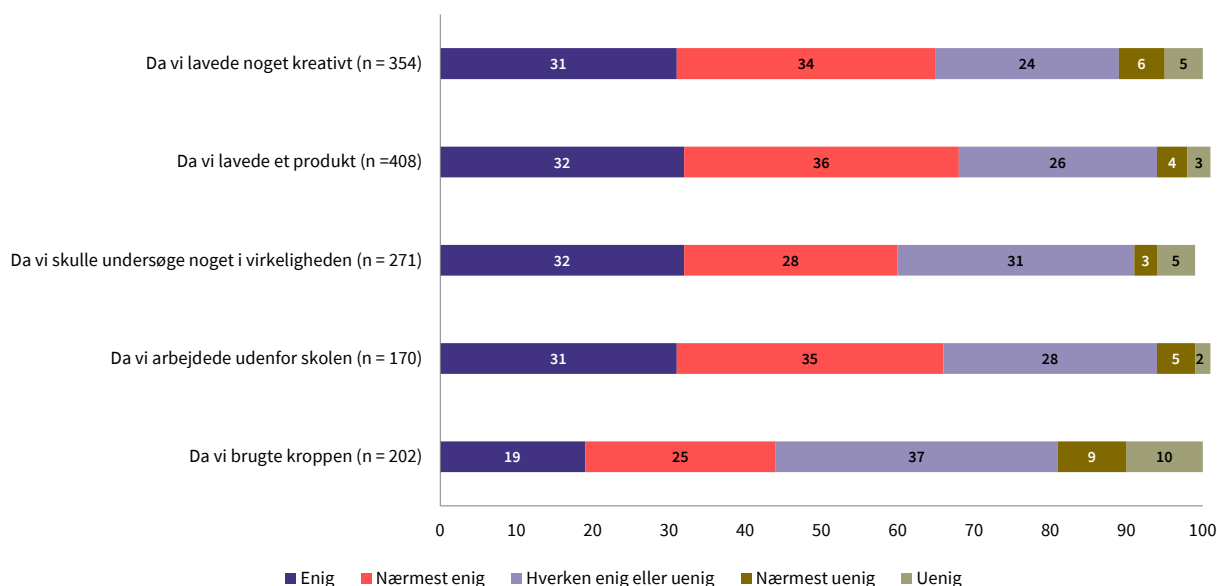
De elever, der har svaret, at deres seneste time har rummet praktiske aktiviteter, er efterfølgende blevet bedt om at svare på, hvor tydeligt det har været for dem, hvad det har haft med enten dansk- eller matematikfaget at gøre.

Figur 5 viser, at eleverne vurderer tydeligheden af det faglige formål forskelligt, alt efter hvilken type praktisk aktivitet, de har gennemført. Ca. to tredjedele af eleverne er enige eller nærmest enige i, at det faglige sigte opleves som tydeligt, når de laver et produkt (68 %), arbejder uden for skolen (66 %), eller laver noget kreativt (65 %). Det faglige formål fremstår mindre klart, når eleverne undersøger noget i virkeligheden (60 %), og det fremstår mindst klart, når de bruger kroppen (44 %).

Analysen viser altså, at mindst en tredjedel af eleverne ikke oplever en tydelig kobling mellem de praktiske aktiviteter i undervisningen og det faglige indhold, og at det gælder over halvdelen af eleverne, når der er tale om aktiviteter, hvor de bruger kroppen i undervisningen. Her er det dog også værd at hæfte sig ved, at elever er blevet spurgt til praktiske aktiviteter i undervisningen, der må forventes at dække både praksisfaglige aktiviteter, samt aktiviteter, der har karakter af en pause fra undervisningen, fx en "brain break" eller aktiviteter, der har til formål at motivere eleverne fremfor at bidrage direkte til at understøtte elevernes læring.

Figur 5

Elevers vurdering af om det var tydeligt, hvad praktiske aktiviteter i undervisningen havde med dansk/matematik at gøre? Angivet i procent.

Kilde: Spørgeskemaundersøgelse blandt udskolings elever i Guldborgsund Kommune, Holbæk Kommune og Svendborg Kommune, Danmarks Evalueringsinstitut, 2025.

Note: Ikke alle procenterne summer til 100, da decimalerne er blevet afrundet.

Note: Undervisning med praktisk aktivitet defineres i undersøgelsen som undervisning, hvor mindst en af følgende aktiviteter indgik: arbejdede med noget kreativt eller et produkt, undersøgte noget i virkeligheden, arbejdede med faget uden for skolen eller brugte kroppen.

Tendens til mere uro og at det tager længere tid at komme i gang med undervisning med praktiske aktiviteter

I spørgeskemaundersøgelsen er eleverne blevet spurgt til, hvad de oplever, der kendetegner forskellige typer undervisning. Formålet er at give et billede af, om eleverne oplever, at der er forskel på, hvor meget uro der er i forskellige slags undervisning, og hvor lang tid det tager at komme i gang.

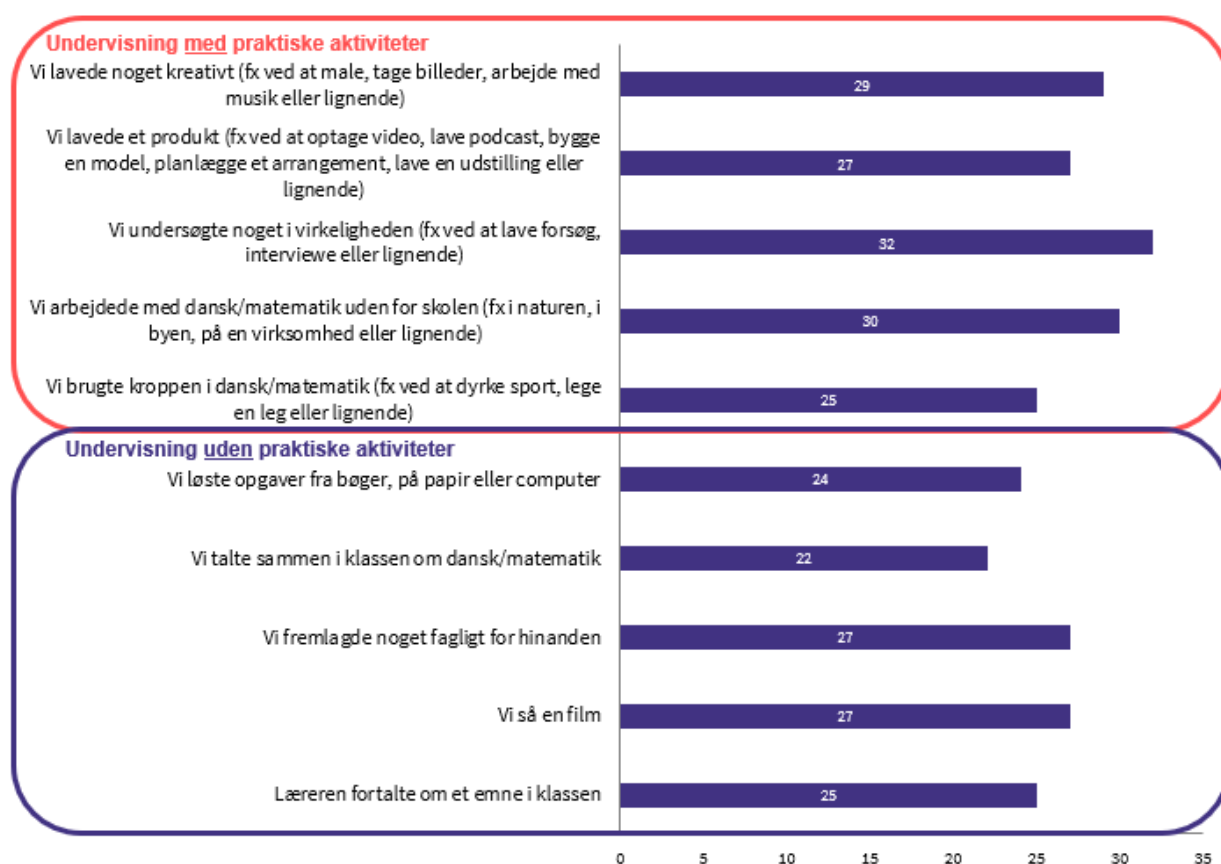
Figur 6 viser elevernes vurdering af, i hvilken grad der har været forstyrrende uro i forskellige typer undervisning. Undersøgelsen viser overordnet, at der kun er små forskelle i elevernes oplevelse af forstyrrende uro på tværs af undervisningsaktiviteter. Vi kan se, at cirka en tredjedel af eleverne vurderer, at særligt aktiviteter hvor man undersøger noget i virkeligheden (32 %), er uden for skolen (30%) eller arbejder med noget kreativt (29%) er forbundet med forstyrrende uro. En lidt mindre andel af eleverne oplever, at der er uro forbundet med at lave et produkt (27 %) eller bruge kroppen (25 %). Til sidst vurderer eleverne, at der ved mere traditionelle og lærerstyrede aktiviteter er mindst uro. Det gælder fx, når eleverne taler sammen i klassen (22%) eller løser opgaver i bøger (24%).

Vi kan dermed se, at der er en mindre, men signifikant forskel på den oplevede uro i klassen mellem undervisning, der rummer praktiske aktiviteter og mere boglige og stillesiddende undervisning, hvor tallene viser, at der er mere uro, når undervisningen rummer praktiske aktiviteter. De elever, der *ikke* har haft praktiske undervisningsaktiviteter, scorer i gennemsnit 2,67 på en skala fra 1 til 5, hvor 1 betyder ingen uro og 5 betyder meget uro. Gennemsnittet for de elever, der har haft mindst én praktisk undervisningsaktivitet er 2,88, og der er dermed en forskel på ca. 0,22 på tværs af de to elevgrupper⁴.

At undervisning med praktiske opgaver kan medføre mere uro i undervisningen, er ligeledes en pointe i EVA's erfaringsopsamling (EVA, 2025a). Her er det en pointe, at det kan være svært for en lærer at vurdere, hvornår uro er en del af en produktiv undervisning og elevernes erkendelsesproces, og hvornår det bliver til forstyrrende uro. Hvornår læreren skal give plads, og hvornår lærerne skal sætte ind med rammesætning og irettesættelse. Udfordringen med at skabe ro og fordybelse gælder særligt i de dele af undervisningen, hvor der er overgange mellem en praktisk og mere stillesiddende opgaveløsning eller ved timens afslutning.

Figur 6

Andel elever, der vurderer, at de er enige eller nærmest enige i, at der var forstyrrende uro i timen, fordelt på forskellige typer undervisning. Angivet i procent. n=1443.

Kilde: Spørgeskemaundersøgelse blandt udskolings elever i Guldborgsund Kommune, Holbæk Kommune og Svendborg Kommune, Danmarks Evalueringsinstitut, 2025.

Note: Undervisning med praktisk aktivitet defineres i undersøgelsen som undervisning, hvor mindst en af følgende aktiviteter indgik: arbejdede med noget kreativt eller et produkt, undersøgte noget i virkeligheden, arbejdede med faget uden for skolen eller brugte kroppen.

⁴ Forskellen er statistisk signifikant (P = 0,005)

Figur 7 viser, hvor stor en andel af eleverne der er enige eller næsten enige i, at det tog lang tid at komme i gang med undervisningen ved forskellige typer aktiviteter.

Figuren viser samme mønster som ved oplevelsen af uro i undervisningen: Der er kun små forskelle i elevernes oplevelse af, om det tager lang tid at komme i gang med undervisningen på tværs af undervisningsaktiviteter. Blandt elever, der angiver, at de i seneste lektion havde undervisning med praktiske opgaver, vurderer den største andel, at det tog lang tid at komme i gang, blandt dem der arbejdede med at undersøge noget i virkeligheden (27 %). Modsat vurderer den mindste andel, at det tog lang tid at komme i gang blandt dem, der brugte kroppen (19 %). Blandt de mere boglige og stillesiddende undervisningsformer oplever flest elever, at det tager lang tid at komme i gang, når klassen skal se film (23 %). Opgaver fra bøger eller samtaler om et emne er det, som færrest oplever, at det tager lang tid at komme i gang med (19 %).

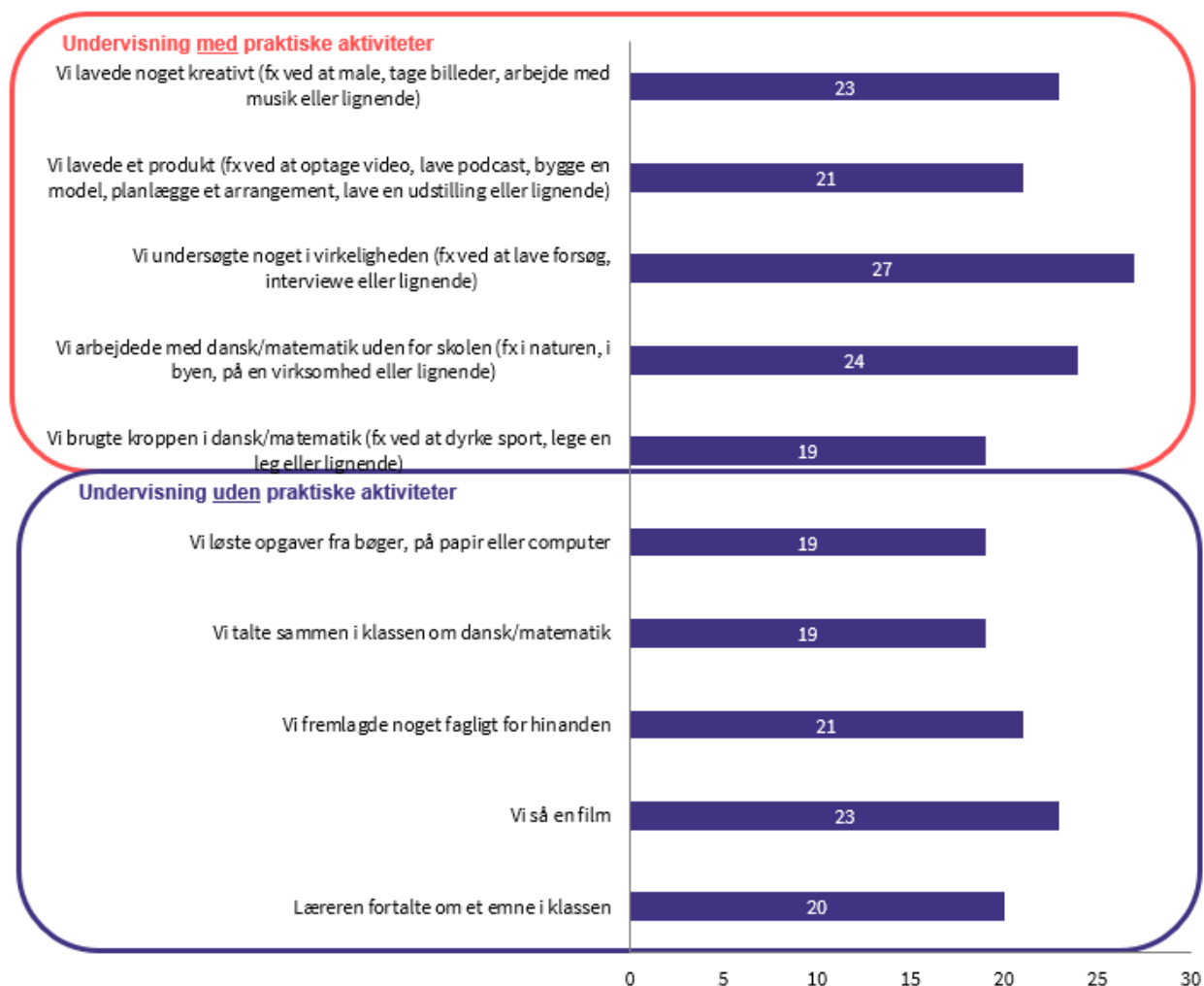
Elever, der ikke har haft praktiske aktiviteter i undervisningen i seneste lektion, angiver et gennemsnit på 2,46 på en skala fra 1-5, der angiver, hvor lang tid det to at komme i gang med undervisningen, mens gennemsnittet er 2,67 for elever, der har haft mindst én praktisk aktivitet. Det svarer til en forskel på cirka 0,21 på en skala fra 1 til 5, hvor 5 indikerer, at det tog lang tid at komme i gang⁵. Der er altså en tendens til, at mere praksisnære og ud-af-skolen-aktiviteter opleves som mere tidskrævende at få sat i gang, mens eleverne oplever, at mere klassiske aktiviteter hurtigere bliver igangsat.

Elevernes oplevelse af, at det tager længere tid at komme i gang med undervisning med praktiske opgaver, kan hænge sammen med, at det kan tage tid at klargøre den praktiske aktivitet, og det kan kræve en anden introduktion og stilladsering af undervisningen, end det er tilfældet med mere boglige og stillesiddende aktiviteter.

⁵ Forskellen er statistisk signifikant (P = 0,004)

Figur 7

Andel elever, der vurderer, at de er enige eller nærmest enige i, at det tog lang tid, før de kom i gang med undervisningen, fordelt på forskellige typer undervisning. Angivet i procent. n = 1443.

Kilde: Spørgeskemaundersøgelse blandt udskolings elever i Guldborgsund Kommune, Holbæk Kommune og Svendborg Kommune, Danmarks Evalueringsinstitut, 2025.

Note: Undervisning med praktisk aktivitet defineres i undersøgelsen som undervisning, hvor mindst en af følgende aktiviteter indgik: arbejdede med noget kreativt eller et produkt, undersøgte noget i virkeligheden, arbejdede med faget uden for skolen eller brugte kroppen.

Elever oplever generelt, at de deltager aktivt i undervisningen på tværs af aktiviteter

I spørgeskemaundersøgelsen er eleverne blevet spurgt til, hvordan de oplever deres egen deltagelse i forskellige typer undervisning. Hensigten er at give et billede af, om der er forskel på, hvor aktivt eleverne oplever at deltage, hvor koncentrede de er, og hvor spændende de synes forskellige undervisningsformer er.

Figur 8 viser elevernes vurdering af deres deltagelse i forskellige typer undervisning. Overordnet oplever eleverne, at de deltager aktivt i undervisningen, uanset typen af aktiviteter, om end figuren også viser, at der er mindre forskelle mellem de forskellige typer aktiviteter.

De aktiviteter, hvor den største andel elever erklærer sig enige eller delvist enige i, at de deltog aktivt i det, de skulle lave, er aktiviteter, hvor de skal arbejde med noget kreativt (86 %) eller undersøge noget i virkeligheden (86 %). Derudover vurderer 84 %, at de deltager aktivt, når de arbejder med et produkt. De praktiske aktiviteter, hvor den laveste andel vurderer, at de deltager aktivt er, når eleverne arbejder med faget uden for skolen (80 %) eller bruger kroppen i faget (79 %).

Også i de mere stillesiddende og boglige aktiviteter vurderer flertallet, at de deltog aktivt. Det gælder fx, når eleverne skal løse opgaver fra bøger, på papir eller computer (81 %), taler sammen i klassen (82 %), fremlægger (82 %) eller læreren fortæller om et emne i klassen (81 %).

Samlet viser figuren altså, at eleverne på tværs af undervisningsformer oplever en høj grad af aktivitet, men at de kreative, undersøgende og produktorienterede aktiviteter vurderes som lidt mere engagerende, end de øvrige.

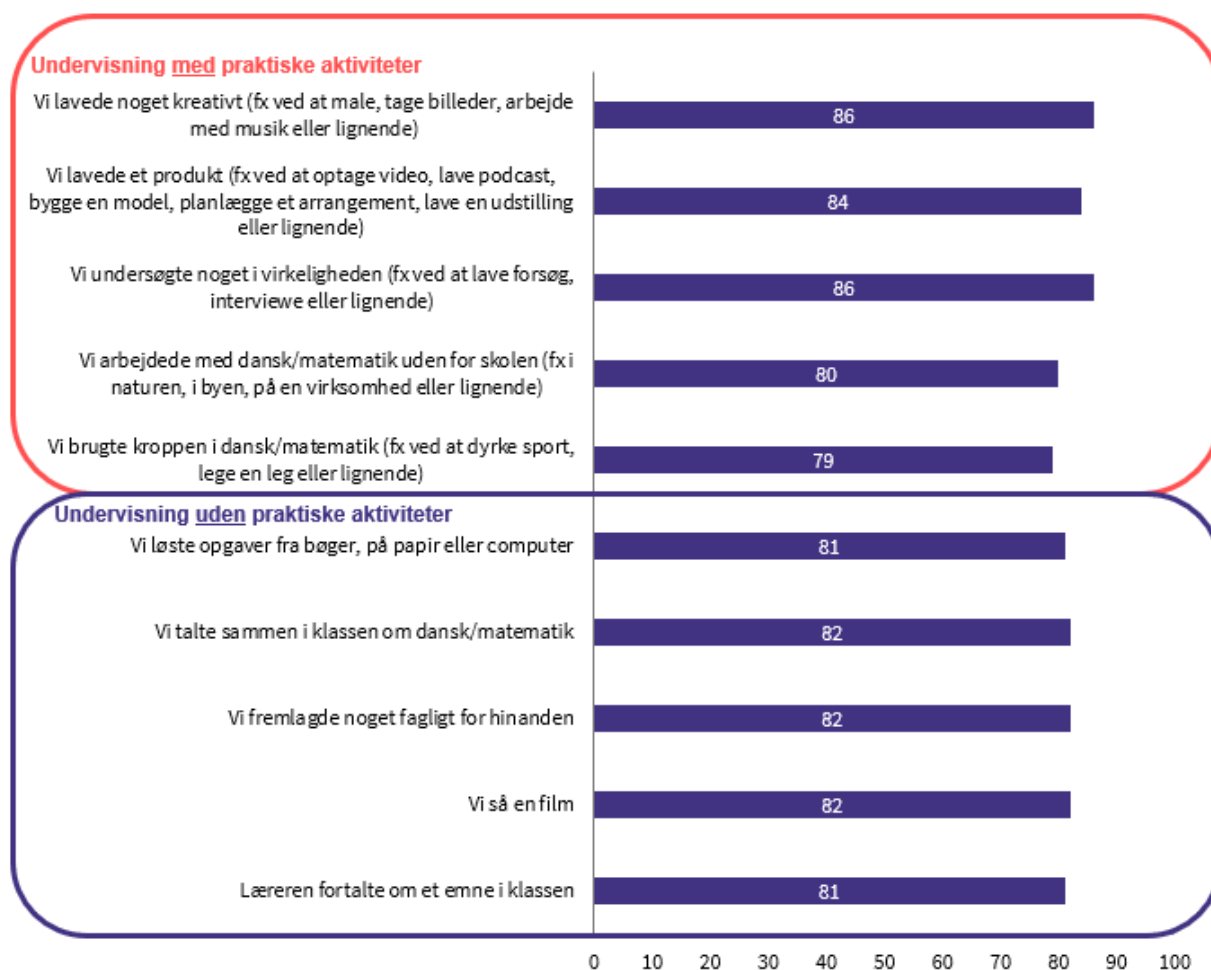
Når vi kigger på elevernes gennemsnitlige vurdering af deres aktive deltagelse, kan vi se, at elever, der ikke har haft praktiske aktiviteter i undervisningen, placerer sig gennemsnit på 4,09 på en skala fra 1 til 5. Blandt elever, der har haft mindst én praktisk aktivitet, er gennemsnittet 4,33. Forskellen på 0,24 point indikerer en tendens til, at praktiske aktiviteter hænger sammen med en højere oplevelse af aktiv deltagelse i undervisningen⁶.

At eleverne deltager særligt aktivt i undervisning med praktiske aktiviteter, kan ifølge erfaringsopsamlingen *Praksisfaglighed i Udskolingen - en analyse af lærere og elevers erfaringer* (EVA, 2025a) hænge sammen med, at praktisk opgaveløsning rummer gode muligheder for, at elever med forskellige styrker og udfordringer kan deltage, fordi der ofte er flere forskellige typer opgaver, der skal løses.

6 Forskellen er signifikant (P = 0,000)

Figur 8

Andel elever, der vurderer, at de er enige eller nærmest enige i, at de deltog aktivt i det, de skulle lave i undervisningen, fordelt på forskellige typer undervisning. Angivet i procent. n=1443.

Kilde: Spørgeskemaundersøgelse blandt udskolings elever i Guldborgsund Kommune, Holbæk Kommune og Svendborg Kommune, Danmarks Evalueringsinstitut, 2025.

Note: Undervisning med praktisk aktivitet defineres i undersøgelsen som undervisning, hvor mindst en af følgende aktiviteter indgik: arbejdede med noget kreativt eller et produkt, undersøgte noget i virkeligheden, arbejdede med faget uden for skolen eller brugte kroppen.

Elever oplever, at de er koncentrerede i undervisningen på tværs af de fleste aktiviteter

Figur 9 viser elevernes vurdering af, hvor koncentrerede de er i forskellige typer undervisning. Generelt viser figuren, at elevernes selvrapporterede koncentration er på tilnærmelsesvis samme niveau på tværs af forskellige undervisningsformer.

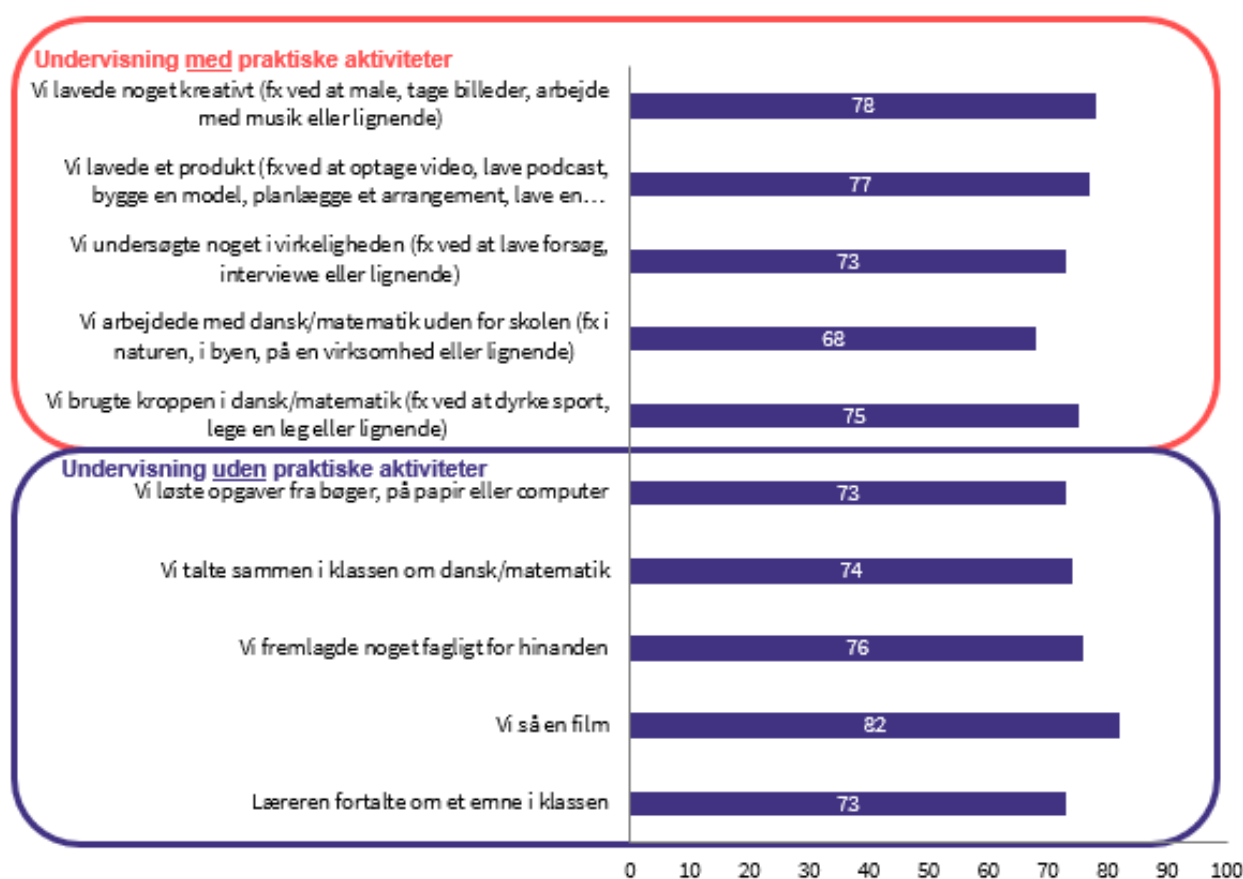
Eleverne føler sig mindst koncentrerede ved aktiviteter uden for skolen, hvor 68 % af eleverne svarer, at de er enige eller næsten enige i, at de er koncentrerede. For de øvrige undervisningsaktiviteter gælder det mellem 73-78 % af eleverne. En særligt stor andel af eleverne vurderer, at de deltager aktivt i undervisningen, når de ser en film (82 %) eller i undervisning med praktiske aktiviteter som at lave noget kreativt (78 %), lave et produkt (77 %) eller bruge kroppen i faget (75 %).

Også når det gælder mere boglige og stillesiddende aktiviteter, vurderer eleverne langt hen ad vejen, at de har deltaget koncentreret. Det gælder fx, når de fremlægger noget fagligt (76 %), taler sammen i klassen (74 %) eller løser opgaver (73 %).

At der kun er mindre forskel på elevernes selvoplevede grad af koncentration i undervisning med og uden praktiske aktiviteter understøttes, når vi kigger på elevernes gennemsnitlige vurdering af, hvor koncentrerede de var. Elever, der ikke har haft praktiske aktiviteter i deres undervisning, placerer sig i gennemsnit på 3,9 på en skala fra 1 til 5. Blandt elever, der har haft mindst én praktisk aktivitet i undervisningen, er gennemsnittet 4,0⁷.

Figur 9

Andel elever, der vurderer, at de er enige eller nærmest enige i, at de var koncentrerede om det, de skulle lave i undervisningen, fordelt på forskellige typer undervisning. Angivet i procent. n=1443

Kilde: Spørgeskemaundersøgelse blandt udskolings elever i Guldborgsund Kommune, Holbæk Kommune og Svendborg Kommune, Danmarks Evalueringsinstitut, 2025.

Note: Undervisning med praktisk aktivitet defineres i undersøgelsen som undervisning, hvor mindst en af følgende aktiviteter indgik: arbejdede med noget kreativt eller et produkt, undersøgte noget i virkeligheden, arbejdede med faget uden for skolen eller brugte kroppen.

7 Forskellen er signifikant (P = 0,026)

Elever oplever særligt undervisning med praktiske aktiviteter som spændende

Figur 10 viser elevernes vurdering af, hvor spændende de synes forskellige typer undervisning var. Figur 8 viser, at eleverne oplever undervisningen som mest spændende, når den rummer praktiske aktiviteter.

Der er særligt en stor andel af eleverne, der er enige eller nærmest enige i, at undervisningen er spændende, når de bruger kroppen i faget (50 %), arbejder kreativt (49 %) og arbejder med faget uden for skolen (47 %). En mindre andel af eleverne vurderer undervisningen som spændende, når den rummer mere boglige og stillesiddende aktiviteter som opgaveløsning fra bøger, på papir eller computer (35 %), eller at læreren fortæller om et emne i klassen (37 %).

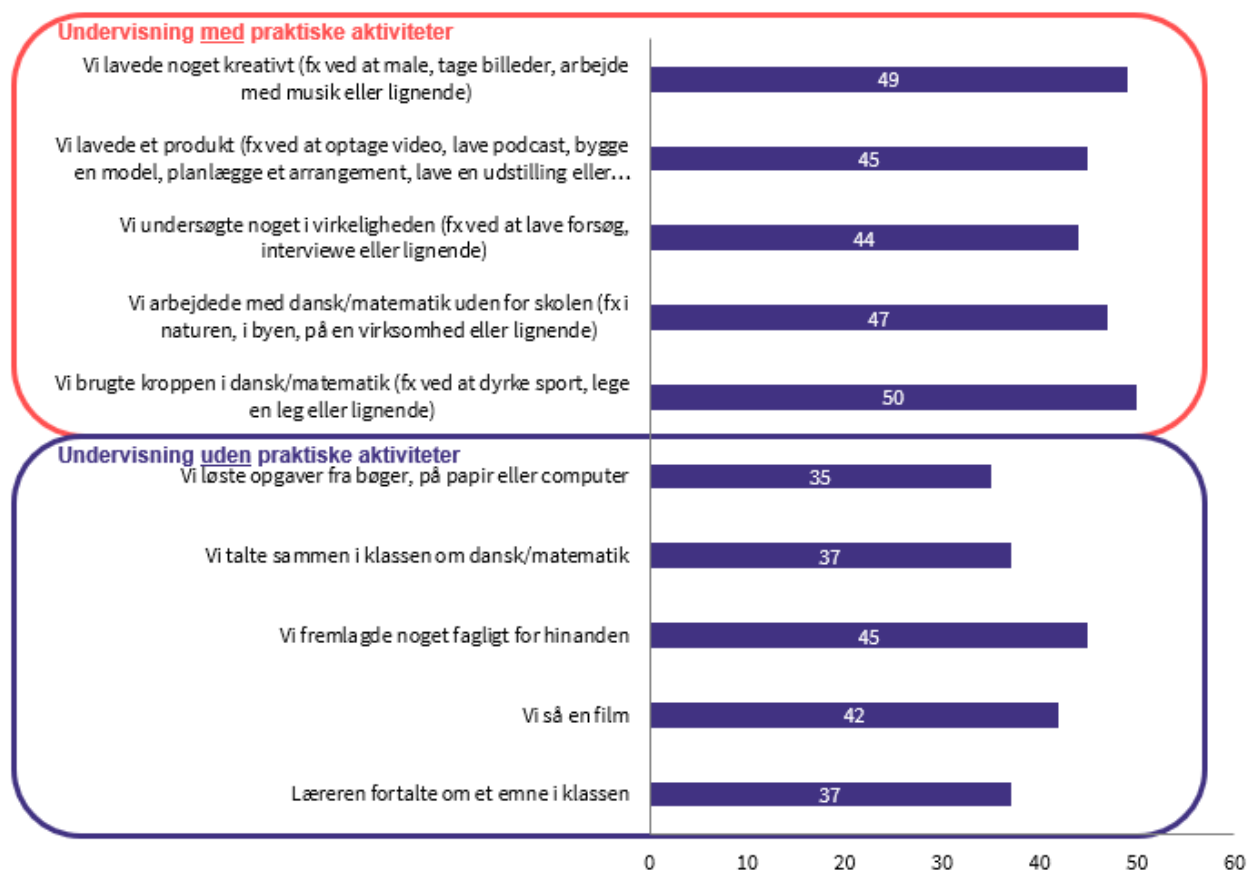
Disse resultater understøttes, når vi kigger på elevernes gennemsnitlige vurdering af, hvor spændende undervisningen var. Elever, der ikke har haft praktiske aktiviteter i undervisningen, placerer sig i gennemsnit på 2,8 på en skala fra 1 til 5. Blandt elever, der har haft mindst én praktisk aktivitet, er gennemsnittet 3,3. Forskellen på 0,5 point indikerer, at praktiske aktiviteter bidrager til, at undervisningen i højere grad vurderes som spændende⁸.

At elever oplever praktisk og varierende undervisning som spændende og motiverende, er dokumenteret af flere undersøgelser. EVA's opsamling på erfaringer med praksisfaglighed i grundskolen (EVA, 2025a) viser, at det blandt andet handler om, at elever i en praktisk undervisning ofte selv har større indflydelse på deres opgaveløsning, at eleverne oplever emnerne som mere relevante for deres hverdag, og at der ofte er mulighed for andre arbejdsformer, fx arbejde i grupper og arbejde uden for klasselokalet.

⁸ Forskellen er signifikant (P=0,000)

Figur 10

Andel elever, der vurderer, at de er enige eller nærmest enige i, at de synes undervisningen var spændende, fordelt på forskellige typer undervisning. Angivet i procent. n=1443.

Kilde: Spørgeskemaundersøgelse blandt udskolingselever i Guldborgsund Kommune, Holbæk Kommune og Svendborg Kommune, Danmarks Evalueringsinstitut, 2025.

Note: Undervisning med praktisk aktivitet defineres i undersøgelsen som undervisning, hvor mindst en af følgende aktiviteter indgik: arbejdede med noget kreativt eller et produkt, undersøgte noget i virkeligheden, arbejdede med faget uden for skolen eller brugte kroppen.

Eleverne synes generelt godt om mange undervisningsaktiviteter – særligt de mere boglige aktiviteter

Eleverne har vurderet, hvor god de synes deres undervisning er, når den rummer forskellige aktiviteter. Der er altså tale om en mere generel vurdering, end de tidligere figurer, der knytter sig til elevernes vurdering af deres seneste lektion. Figur 11 viser, i hvilken grad eleverne er enige eller nærmest enige i, at undervisningen generelt er god, når den rummer forskellige typer aktiviteter.

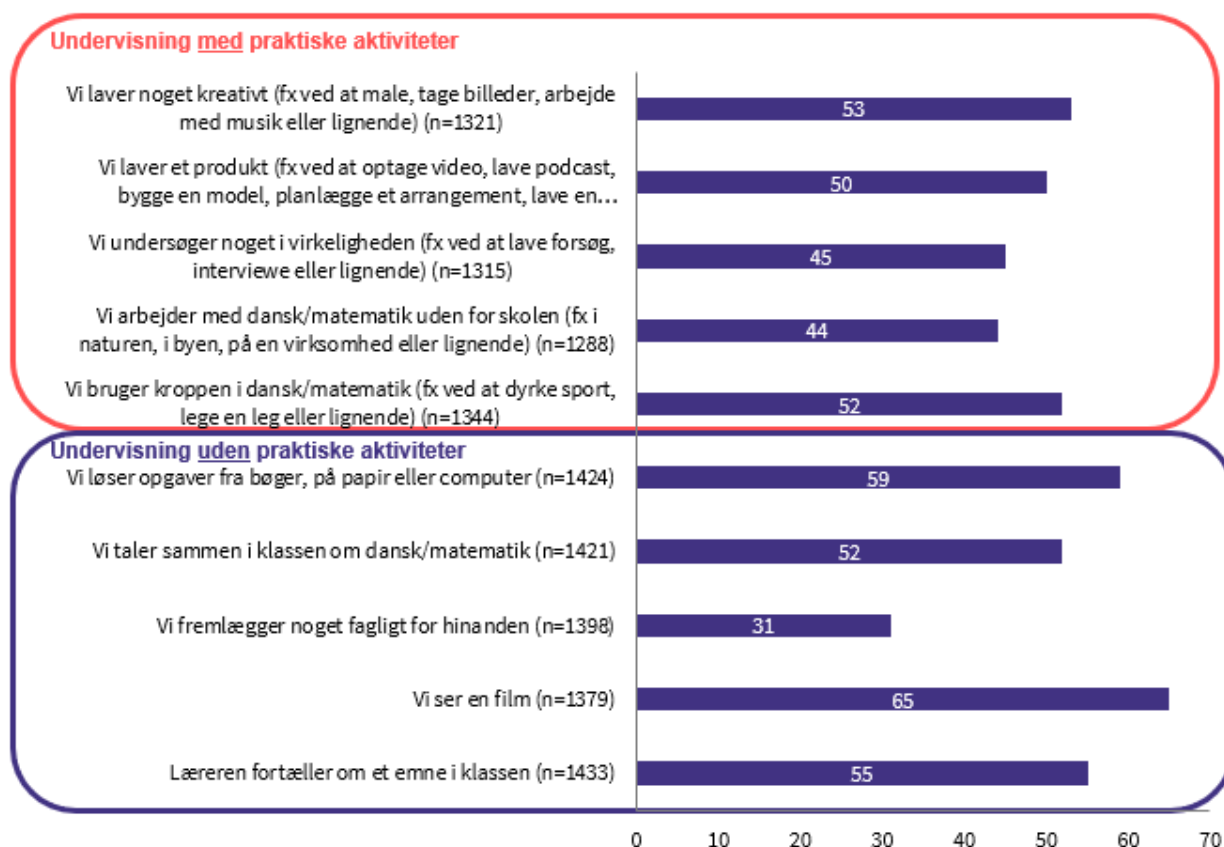
Generelt vurderer eleverne undervisningen positivt på tværs af typer af aktiviteter, men tallene viser også en tendens til, at eleverne særligt vurderer undervisning med mere boglige og stillesiddende aktiviteter positivt. Således svarer den største andel af eleverne, at de er nærmest enige eller helt enige i, at deres undervisning er god, når de ser en film (65 %), løser opgaver fra bøger, papir eller computer (59 %) eller når læreren fortæller om et emne i klassen (55 %).

Samtidig vurderes også praktiske undervisningsaktiviteter relativt positivt. Det gælder særligt, når man laver noget kreativt (53 %), bruger kroppen i faget (52 %) eller taler sammen om noget fagligt i klassen (52 %). De former for undervisning, hvor færrest elever vurderer, at deres undervisning er god, er når de skal fremlægge noget fagligt for hinanden (31 %), samt når de arbejder med faget uden for skolen (44 %) eller undersøger noget i virkeligheden (45 %). Resultaterne understreger altså også, at praktisk opgaveløsning dækker over meget forskellige typer aktiviteter, som eleverne oplever forskelligt, og at eleverne synes bedre om nogle praktiske undervisningsaktiviteter end andre.

Det er interessant, at eleverne generelt vurderer særligt undervisning med mere boglige og stillesiddende aktiviteter som god, når spørgeskemaundersøgelsen samtidig viser, at eleverne vurderer konkrete undervisningslektioner som mest spændende, når de har rummet praktiske aktiviteter. Spørgeskemaundersøgelsen giver ikke noget entydigt svar på, hvordan elevernes modsatte besvarelser kan forklares, men en mulig tolkning er, at eleverne henter energi i og er glade for praktiske aktiviteter, men samtidig finder en tryghed i velkendte rammer og undervisningsaktiviteter, herunder fx at løse opgaver fra bøger, på papir eller computer.

Figur 11

Andel, der svarer de er nærmest eller helt enige i, at deres undervisning er god, når... Angivet i procent

Kilde: Spørgeskemaundersøgelse blandt udskolings elever i Guldborgsund Kommune, Holbæk Kommune og Svendborg Kommune, Danmarks Evalueringsinstitut, 2025.

Note: Undervisning med praktisk aktivitet defineres i undersøgelsen som undervisning, hvor mindst en af følgende aktiviteter indgik: arbejdede med noget kreativt eller et produkt, undersøgte noget i virkeligheden, arbejdede med faget uden for skolen eller brugte kroppen.

Der kan ikke påvises systematiske forskelle mellem, hvordan elever med forskellige forudsætninger vurderer undervisningen

Der er i en tværgående analyse – på tværs af Guldborgsund, Holbæk og Svendborg Kommune – kigget efter, om der er forskelle på elevers vurdering af deres undervisning afhængigt af elevernes indre motivation, self-efficacy og skoletilhørsforhold. Elevernes besvarelser på følgende spørgsmål giver en værdi på tre skalaer for henholdsvis indre motivation, self-efficacy og skoletilhørsforhold.

Der er efterfølgende gennemført analyser af forskellige elevgruppers vurdering af deres seneste lektion samt præferencer for undervisning sammenholdt med, hvorvidt undervisningen indeholdt praktiske elementer eller ej.

På tværs af skalaer om indre motivation, self efficacy og skoletilhørsforhold viser analyserne et mønster: Jo højere elevernes indre motivation, self efficacy og skoletilhørsforhold er, jo bedre synes de generelt om undervisningen. Det gælder både undervisning, der indeholder praksisfaglige elementer, og undervisning, der ikke gør.

Der er ligeledes lavet analyser af forskelle i elevers vurdering af deres aktive deltagelse i undervisningen, koncentration og hvor spændende de vurderer undervisningen var. Igen tegner analyserne et billede af, at jo højere elevernes niveau af indre motivation, self efficacy og skoletilhørsforhold, jo mere er de enige i, at de deltager aktivt, kan koncentrere sig og at undervisning er spændende. Det gælder både undervisning med praksisfaglige elementer og undervisning uden.

Der kan ikke identificeres systematiske forskelle eller tendenser, der underbygger, at elever, der placerer sig hhv. højt eller lavt på de skalaer, har forskellige præferencer for undervisning, eller at der fx er elever med nogle karakteristika, der har væsentlig større præference for fx praktiske aktiviteter end andre (se de relevante tabeller i tabelrapport (EVA, 2025b)).

Mål for elevernes indre motivation, self-efficacy og skoletilhørsforhold

I spørgeskemaundersøgelsen måler vi henholdsvis elevernes indre motivation, self-efficacy og skoletilhørsforhold. Self-efficacy er et begreb, der dækker over elevens tro på egen evne til at udføre opgaver og nå bestemte mål. Disse tre dimensioner måles med følgende spørgsmål:

Indre motivation:

1. Jeg kan godt lide svære aktiviteter, så jeg kan lære nye ting.
2. Jeg kan godt lide aktiviteter, der gør mig nysgerrig, også selvom om det er svært.
3. Jeg kan godt lide aktiviteter, jeg lærer meget ved.
4. De mest tilfredsstillende aktiviteter er dem, som jeg udvikler mig mest ved.
5. Jeg kan bedst lide aktiviteter, som jeg lærer af, også selvom jeg ikke får et godt resultat.
6. Jeg kan bedst lide meget svære opgaver, så jeg kan lære rigtigt meget.

Skoletilhørsforhold:

1. Jeg kan godt lide at være på skolen.
2. Jeg har det sjovt, når vi har timer i klasseværelset.
3. Jeg kan rigtigt godt lide skolearbejde.
4. Jeg har det godt med klassen.
5. Jeg er glad, når jeg er i skole.

Self-efficacy:

1. Hvor tit kan du finde en løsning på problemer, bare du prøver hårdt nok?
2. Hvor tit kan du klare det, du sætter dig for?
3. Lykkes det for dig at lære dét, du gerne vil, i skolen?
4. Hvis noget er for svært for dig i undervisningen, kan du gøre noget for at komme godt videre?

Spørgsmålene er afprøvet på elever i 8. klasse, og efterfølgende tests har vist, at spørgsmålene på valid vis måler de tre dimensioner.

Om udviklingsprojektet ”Praksisfaglighed i udskolingen” (PriU)

I projektet ”Praksisfaglighed i udskolingen” har lærere fra 23 skoler i Guldborgsund, Holbæk og Svendborg Kommune været med til at udvikle undervisningen i dansk og matematik i udskolingen, så den er blevet mere praksisfaglig.

Det overordnede formål med udviklingsprojektet har været gennem kompetenceudvikling og udvikling af konkrete undervisningsforløb at kvalificere lærernes arbejde med at inddrage praksisfaglige elementer i undervisningen på en måde, der har bidraget til elevernes motivation og faglige læring. Et centralt omdrejningspunkt har været, at de undervisningsforløb, der er blevet udviklet i projektet, skulle kunne gennemføres i den almindelige daglige undervisning uden tilførsel af ekstra ressourcer.

Konkret har omkring 60 lærere i skoleåret 2023/24 deltaget i kompetenceudviklingsforløb med fokus på at afprøve praksisfaglige elementer i deres daglige undervisning og udvikle 12 praksisfaglige undervisningsforløb. I skoleåret 2024/25 har yderligere omkring 60 lærere deltaget i forløb med fokus på at afprøve og justere de 12 undervisningsforløb.

Projektet er støttet af A.P. Møller Fondens Folkeskoledonation. EVA har sammen med Guldborgsund, Holbæk og Svendborg Kommune taget initiativ til projektet. Professionshøjskolerne Absalon og UCL har afholdt kompetenceudviklingsforløbene, vejledt og inspireret lærerne undervejs i projektet samt bidraget til justering og formidling af de 12 praksisfaglige undervisningsforløb.

Find andre udgivelser om praksisfaglig undervisning på eva.dk

På www.eva.dk/praksisfaglighed kan du finde mere materiale om praksisfaglig undervisning. Find fx de 12 færdige undervisningsforløb i dansk og matematik, film som inspiration til lærere og ledere, der ønsker at arbejde praksisfagligt, samt inspirationshæftet *På vej mod en mere praksisfaglig undervisning - Inspiration til lærere og ledere i udskolingen*.

Datagrundlaget – spørgeskemaundersøgelse blandt elever

Notatet bygger på en spørgeskemaundersøgelse blandt elever i 7.-9. klasse (i alt 1443 besvarelser) fordelt på skoler i Guldborgsund, Holbæk og Svendborg Kommune. Spørgeskemaet blev besvaret i perioden april til maj måned 2025.

Spørgeskemaet består af en række spørgsmål, som afdækker elevernes seneste lektion i dansk eller matematik med særligt fokus på, om lektionen har indeholdt praktiske undervisningsaktiviteter. Praktiske aktiviteter defineres ved følgende aktiviteter i undervisningen:

- at eleverne bruger kroppen i faget
- at eleverne arbejder med faget uden for skolen
- at eleverne undersøger noget i virkeligheden
- at eleverne laver et produkt
- at eleverne laver noget kreativt

Spørgeskemaet belyser ikke direkte begrebet ”praksisfaglighed”, dvs. praktiske aktiviteter, der kobles til elevernes faglige læring, da det kan være svært for eleverne at skelne mellem aktiviteter med forskelligt formål i undervisningen. Derfor spørges der i stedet til praktiske undervisningsaktiviteter, der både må antages at rumme praksisfaglige aktiviteter, samt brain breaks eller andre pauser fra undervisningen med praktiske aktiviteter.

Spørgeskemaet indeholder også spørgsmål om indre motivation, self-efficacy, dvs. troen på egne evner, og skoletil-hørsforhold. Her er formålet at se på præferencer på tværs af forskellige elevgrupper.

Cirka halvdelen af eleverne har modtaget spørgsmål vedrørende danskundervisningen, og den anden halvdel har modtaget spørgsmål vedrørende matematikundervisningen. Tildelingen af henholdsvis dansk og matematik er randomiseret (dvs. tilfældigt fordelt), og eleverne spørges ind til det samme fag igennem hele spørgeskemaet. Derudover afdækker spørgeskemaet elevernes oplevelse og vurdering af undervisningen mere generelt samt deres præferencer ift. undervisningsaktiviteter.

Spørgeskemaet indgår som det andet ud af to, der er sendt til eleverne. Det første spørgeskema blev udsendt i perioden februar-april 2024. I alt 1929 elever besvarede spørgeskemaet i 2024 og 1443 elever besvarede spørgeskemaet i 2025. For nogle spørgsmål vil man kunne følge udviklingen, selvom der ikke er tale om et undersøgelsesdesign, der muliggør at påvise effekter. Det handler dels om, at det vurderes, at det ikke er de samme elever, der besvarer spørgeskemaet de to år, dels om, at der foregår mange andre tiltag og forandringer på skolerne i samme periode, og det vil være svært at isolere betydningen af et relativt afgrænset udviklingsprojekt som dette.

Spørgeskemaet er udsendt af Epinion.

Litteraturliste

EVA. (2025a). Praksisfaglighed i Udskolingen – en analyse af lærere og elevers erfaringer. Holbæk: Danmarks Evalueringsinstitut. Lokaliseret 21/01 2026 på <https://eva.dk/Media/638956102322850262/Praksisfaglighed%20i%20udskolingen%20-%20En%20analyse%20af%20l%C3%A6rere%20og%20elevers%20erfaringer.pdf>

EVA. (2025b). På vej mod en mere praksisfaglig undervisning - Inspiration til lærere og ledere i udskolingen. Holbæk: Danmarks Evalueringsinstitut. Lokaliseret 21/01-2026 på <https://eva.dk/Media/638998476355963552/P%20vej%20mod%20en%20mere%20praksisfaglig%20undervisning%20-%20Inspiration%20til%20l%C3%A6rere%20og%20ledere%20i%20udskolingen.pdf>

EVA – analyser, redskaber og udvikling, der styrker uddannelser og dagtilbud.

EVA

+45 35 55 01 01
eva@eva.dk
www.eva.dk

© 2026 EVA (Danmarks Evalueringsinstitut)
Citat med kildeangivelse er tilladt

Publikationen er kun udgivet i elektronisk form på: www.eva.dk

ISBN (www) 978-87-7182-878-8